

BÓDY GÁBOR (1946-85)

Bódy neve három nagyjátékfilmjével vált ismertté. Öngyilkosságával pedig az el nem készült művek lehetőségeinek olymposzai magasára emlékedett. - Szokásunk szerint legendává változtattuk őt, anélkül, hogy utolsó "elszánt üzenete" jelentésére fény derült volna. Pedig még legalább harminc műve várna megismerésre, méltatásra. Ezek közül kilenc került bemutatásra Pécsset:

FOGALMAZVÁNY A FÉLTÉKENYSÉGRŐL. Színház- és Filmművészeti Főiskola, 1972. Ff, 16 mm, 20 perc.

Kisjátékfilm. EGY "parazitológiai intézet" munkahelyi konfliktusainak kibontakozása, miközben egyetemi diákok jelmezbálra készülnek. (Főiskolai vizsgafilm.)

TRADICIONÁLIS KÁBÍTÓSZEREK. Színház- és Filmművészeti Főiskola, 1973. Ff, 16 mm, 21 perc.

Dokumentumfilm. Alkoholistákkal és alkoholizmuskutatókkal készített riportok. (Főiskolai vizsgafilm.)

HOGYAN VEREKEDETT MEG JAPPE ÉS DO EXCOBAR UTÁN A VILÁG. Színház- és Filművészeti Főiskola, 1974. Ff, 16 mm, 40 perc.

(Kisjátékfilm.) Thomas Mann novelljának adaptációja, archív filmekből kiemelt részletek közebeiktatásával. (Főiskolai vizsgafilm.)

FILMISKOLA Magyar Televízió, 1976. Ff, 16 mm, 87 perc.

Oktatófilm. Az Iskolatelevízió számára, kétszer 10 adásra tervezett sorozatból csak három adás anyaga készült el, "A film és a fotográfia eszközeiről" és "A mozgókép lehetőségei"-ről.

DER DAMON IN BERLIN. (A DÉMON BERLINBEN). Saját produkció a DAAD Berliner Künstlerprogramm támogatásával, 1982. Sz, video, 28 perc.

Lermontov "A démon" c. elbeszélő költeményének modern környezetbe helyezése mint a Bódy által tervezett "A csábítás antológiájához" első része.

DE OCCULTA PHILOSOPHIA. DFFB, TU Berlin és saját produkció, 1983. Sz, video több változatban: 1 perc 30 mp, 3 perc 15 mp. 7 perc 10 mp.

Társalkotók: Llurex (Egon Bunne), Volkmar Hein.

Philo-clip. Heinrich Cornelius Agrippa von Nettesheim (1486-1535) hasonló című művének felhasználásával, laser és számítógéppel generált hang alkalmazásával.

EITHER/OR IN CHINATOWN. (VAGY-VAGY A CHINATOWNBAN). Video Inn (Vancouver) és Tag/Traum (Köln), 1984-85. Sz. video, 37 perc.

Kierkegaard "A csábító naplója" c. műve felhasználásával készült, mint "A csábítás antológiájához" második része.

DANCING EURYNOME. (EURYNOME TÁNCA). Tag/Traum (Köln), 1985. Sz, video, 3 perc.

Mytho-clip. Keletkezésmítosz modern feldolgozása: Eurynomé és a kígyóvá vált Északi Szél nászából születik meg a Világtozás...

NOVALIS: WALZER. WDR (Köln), Lichtblick, 1985. Sz, video, 3 perc.

Lyric-clip. Novalis versének haláltáncszerű interpretációja.

Mint látható, a korai és utolsó művek közül válogattak a szervezők. Mindannyi jellemzője, hogy az önálló kinematografikus nyelv megteremtésének kísérletéről van szó - egy többsíkú kommunikáció egybesűrítéséről. Olyan igénnyel, amely állandóan ütközteti saját felfogását a műfaj konvencióival, képzelt és valós határaival. Ebből természetesen következik, hogy mindegyik mű egyenetlen is, egy kicsit. Időnként nyilvánvalóan a néző felkészültségével is baj van. (Két videon például németül beszélnek, ráadásul az egyik Kierkegaard filozófiai traktátusán alapszik.) Pécsen elsősorban a teoretikus Bódyval kerültünk szembe. A tétel, miszerint "kezdetben vala a mű s utána támadtak az elméletek" (Surányi M.), nála mintha fordítva lenne. Ennek ellenére is érezhető, hogy a rövidfilmek és clipek radikalizmusa nem avantgarde-oskodó szélsőségek keresésében rejlik. Új műfajok

(mytho-clip, lyric-clip) megteremtésének, a narriáció és képi szemantika újraértelmezésének dokumentumai ezek. S ezzel kapcsolatban óhatatlanul felmerül a nézőben a gyanú, hogy e filmek egyrésze talán nem is annyira a nagyközönség számára készült - "laboratóriumi munkáknak" tekinthetők inkább. Kísérletezésekről van tehát szó, elméletek megmérettetéséről, semmint kiforrott munkákról. De olyan következetességgel végigvitt számvetések ezek, amelyek minden ő utána következő filmes számára kihagyhatatlan mércét kell, hogy jelentsenek.

/A filmekkel kapcsolatos adatok a szombathelyi Kilátó (a Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola lapja) 1987/ 3-4. számából valók.)

Hafner Zoltán